TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2027

1) YLEISTÄ

Hämeen Kylät on Kanta-Hämeen maakunnallinen kyläyhdistys, kylien ja asukastoiminnan tuki, edunvalvoja sekä yhteistyöelin Kanta-Hämeessä. Yhdistyksen tavoitteena on elävät ja viihtyisät paikallisyhteisöt, joissa on hyvä asua ja työskennellä, lähellä luontoa, kauniissa kylissämme. Yhdistys haluaa vastata ajan ja toimintaympäristön muutoksiin aktiivisena toimijana sekä yhteistyönrakentajana yhdistysten, yritysten, kuntien ja kylien välisessä kanssakäymisessä, aitona ja osaavana asiantuntijana. Vuonna 2027 toiminta painottuu kyläturvallisuustyön laajentamiseen ja vahvistamiseen valtionavun turvin sekä uudistavaan ajatteluun kylätoiminnassa maaseutuasumisen ja -maaseutumatkailun rajapinnoilla Amazing Villages -Upeat kylät Hämeessä -hankkeessa.

Hämeen kylät ry rohkaisee kylä- ja asukasyhdistysaktiiveja sekä asukkaita ja vapaa-ajanasukkaita toimimaan oman kyläyhteisönsä ja lähiympäristönsä kehittämiseksi. Edelleen on tärkeää tukea lähidemokratian mahdollisuuksia ja aktivoida ihmisiä tekemiseen ja osallistumiseen. Hämeen Kylät tarjoaa erityisesti mahdollisuuksia kokemustenvaihtoon, osaamisen vahvistamiseen sekä yhteiskehittämiseen.

Hämeen Kylät -strategiatalo tiivistää ja linjaa yhdistyksen toimintaa (lopussa). Hyvää kyläelämää Hämeessä Kanta-Hämeen kyläohjelma 2022–2030 toimii kylä- ja vaikuttamistyön pohjana. Kyläohjelma määrittelee, mitä tarkoittavat eloisat ja turvalliset kyläyhteisöt tulevaisuudessa ja mitä sen eteen voimme tehdä. Taustalla ohjaa Suomen Kylät ry:n strategia, joka tulee päivittymään.

2) HALLINTO

Yhdistys toteuttaa hyvää hallintoa laatukäsikirjansa pohjalta.

JÄSENET
Hämeen Kylillä on 92 yhteisöjäsentä ja 14 henkilöjäsentä. Pyritään aktiivisesti hankkimaan uusia jäseniä, myös henkilö- ja kannatusjäseniä. Käytössä on myös kannatusjäsenmaksu.
Tavoitteena: 100 yhteisöjäsentä, joista 60 muistaa maksaa jäsenmaksun ja henkilöjäsenistä 20.

YHDISTYKSEN KOKOUKSET
Yhdistyksen syys- ja kevätkokous järjestetään sääntöjen mukaisesti ja niiden yhteydessä järjestetään tilaisuus ajankohtaisista aiheista tai tutustumiskäynti kyläkohteeseen.

HALLITUS
Hallitus kokoontuu vuoden aikana 6–12 kertaa. Kokouksista osa järjestetään etäyhteyksin, paikan päällä järjestettäviin kokouksiin pyritään hoitamaan myös etäyhteys. Sähköpostikokoukset ovat myös käytössä. Kokousten järjestäminen etäyhteyksin säästää aikaa, kilometrejä ja ympäristöä, kun jäseniä on eri puolilta maakuntaa.
Tavoitteena: hallituksen jäsenet ja varajäsenet osallistuvat kukin vähintään 2 kokoukseen vuodessa. Yhdistys osallistuu Suomen Kylät ry:n ja Leader-ryhmien vuosikokouksiin, kyläpäiviin, koulutuksiin ja seminaareihin.

HENKILÖSTÖ
Hämeen Kylät ry:llä on vakituisena työntekijänä kyläasiamies Elina Leppänen sekä määräaikaisina hankeasiantuntija Päivi Kalliokoski ja viestintäasiantuntija Paula Numminen. Taloushallinto ostetaan Laskentapiste Balanssi Oy:ltä, käytössä on sähköinen taloushallinto. Tarvittaessa palkataan avustavaa henkilöstöä osa-aikaisesti tai tarjotaan harjoittelupaikkaa.
Tavoitteena: riittävä työntekijämäärä ja motivoituneet työntekijät.

TOIMITILAT
Yhdistyksen toimisto sijaitsee Tuuloksessa, Kauppakeskus Tuulosen 2. kerroksessa, jossa on vuokrattuna toimistohuone Leader-Linnaseutu ry:n toimiston yhteydessä.

TALOUS
Toimintaa rahoitetaan Suomen Kylät ry:n kautta saatavalla valtionavulla, hankerahoituksella sekä omalla varainhankinnalla. Varainhankinnan toteuttamiseksi ja taloudellisen tilanteen vahvistamiseksi jatketaan yhdistyksen palvelujen kehittämistä ja tuotteistamista mahdollisuuksien mukaan.
Tavoitteena: vakaa talous, että kassa kestää toteuttaa toimintaa ja hankkeita.

3) VARSINAINEN TOIMINTA – KYLÄTYÖ

Yhdistys auttaa ja innostaa kyliä toiminnan kehittämisessä. Työntekijät antavat asiantuntija-apua, tukea ja neuvontaa paikallisyhteisöjen sekä myös kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden tarpeiden pohjalta. Tarvittaessa voidaan vetää tulevaisuusiltoja, kumppanuuspöytiä ja työpajoja osallistavin menetelmin. Jatketaan työskentelyä ja toiminnan järjestämistä myös verkossa ja hybridinä.

Suomen Kylien *Meidän kylä, kaikkien maa* – kylätoiminnan 30 v juhlavuosi näkyy toiminnassa koko vuoden huipentuen Hämeen Kylät ry:n 30-vuotisjuhlaan helmikuussa 2028. Juhlavuonna tuodaan kylätoimintaa laajemmin näkyväksi niin päättäjille kuin asukkaille.

Tavoitteena: toiminnassa on mukana vähintään 50 tyytyväistä paikallisyhteisöä.

VUODEN KYLÄ JA KYLÄPÄIVÄ
Hämeen Vuoden Kylä 2027 -kilpailu, Hämeen paikallistoimija -haku järjestetään talvella 2027. Vuoden Kylä -valintaraatiin kutsutaan mukaan Hämeen liiton ja Vuoden Kylän edustajat. Voittajien julkistamisesta sovitaan Vuoden Kylän kanssa, koska palkitsemiset tehdään mielellään palkittavalla kylällä. Topeno-Ourajoki Lopelta osallistuu Suomen Vuoden Kylä -kilpailuun Kanta-Hämeen ehdokkaana ja vastaavasti paikallistoimijana palkittu Suomen palkallistoimija -kisaan.

AVOIMET KYLÄT JA AVOIMET JOULUKYLÄT
Avoimet Kylät -päivä järjestetään kesäkuun toisena lauantaina 12.6.2027 osana valtakunnallista päivää. Päivää koordinoi valtakunnallisesti Suomen Kylät ry ja Kanta-Hämeen maakunnassa Hämeen Kylät ry tiedottaen niistä eri medioissa. Osallistutaan myös valtakunnalliseen Avoimet Joulukylät -tapahtumakokonaisuuteen.
Tavoitteena: Kanta-Hämeessä Avoimet Kylät -päivässä mukana 40 kylää omalla tapahtumallaan ja joka vuosi tapahtumapäivän laatu paranee.

KOULUTUS, KOKEMUSTEN VAIHTO JA KYLÄKUMMIVERKOSTO
Koulutusta, työpajoja ja mahdollisuuksia kokemusten vaihtoon järjestetään. Tiedotetaan myös mahdollisuuksista osallistua yhteistyökumppaneiden koulutuksiin ja tilaisuuksiin.
Kyläkummitoimintaan kannustetaan lisää vapaaehtoisia, ylläpidetään www-sivua hameenkylat.fi/kylakummit ja järjestetään heille vertaistapaaminen 1–2 kertaa vuodessa.
Tavoitteena tyytyväiset osallistujat.

KYLÄVARA
Hämeen Kylät ry jatkaa kyläturvallisuustyötä Kanta-Hämeessä Kyläturva-hankkeessa julkaistavan Kyläturvallisuuden käsikirjan avulla. Yhdistys toimii osana Suomen Kylien verkostoa kylävaratyön laajentamiseksi ja vahvistamiseksi. Valtio mahdollistaa tämän ylimääräisellä valtionavulla kylävaratoimintaan vuodelle 2027.

Hämeen Kylät kannustaa ja auttaa alkuun uusia kyliä kylävaratyössä, kokoaa kyliä yhteen sekä rakentaa yhteistyötä kylien tukena kuntien, viranomaisten ja muiden turvallisuustoimijoiden kanssa. Järjestetään mm. kyläturvallisuusiltoja, kyläturvatreffejä ja uusitaan kylien kokoontumispaikkakartoitus. Koordinoidaan kyläturvahenkilöiden ja kylien varautumis- ja turvallisuussuunnitelmien tilannetta toimitettavaksi Kanta-Hämeen pelastuslaitokselle ja kuntiin. Vahvistetaan kyläyhteisöjen roolia osana viranomaisten ja muiden turvallisuustoimijoiden verkostoa. Kannustetaan kuntia mm. Kyläturvallisuuspöytä-mallin käyttämiseen. Kyläturvallisuustyötä varten luodaan sivu www.hameenkylat.fi/kylavara

Paikallinen kylätoiminta vahvistaa yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä lähiyhteisön hyväksi. Kylävaran keskiössä ovat arjen turvallisuuden ja yhteisöllinen varautuminen vahvistaminen.

4) VAIKUTTAMINEN JA KUMPPANUUDET

Yhdistys kokoaa kylien tarpeita, tuo niitä esille ja pyrkii vaikuttamaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti. Pyritään vahvistamaan ja edistämään kylien yhteistyötä sekä kylien ja kuntien välistä yhteistyötä sekä yhdistyksen omaa roolia maakunnallisena kyläyhdistyksenä.

Lausuntoja annetaan, myös yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa ja osana Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukuntaa, asioista, jotka koskevat toiminta-aluettamme ja liittyvät erityisesti maaseudun ja kylien elinoloihin.
Leader-ryhmät ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita. Yhdistyksen toiminta sovitetaan yhteen niiden sekä kyliä palvelevien hankkeiden kanssa.

Kanta-Hämeen järjestöyhteistyössä Hämeen Kylät ry toimii aktiivisesti tuomalla esiin kylien, asukastoiminnan ja maaseudun tarpeita ja mahdollisuuksia sekä kannustaen paikallisyhdistyksiä osallistumaan järjestöyhteistyöhön, myös seutukuntatasolla. Hämeen Kylien kyläasiamies edustaa kyläverkostoa Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnassa, varajäsenenä toimii Karita Soittila Leader-Linnaseudulta. Kylien edustaja tarvitaan myös Hämeenlinnan seudun Silta-verkostoon.

Tärkeitä kumppaneita ovat Hämeen liitto, alueen kunnat, oppilaitokset ja keskeiset viranomaiset.

Toimitaan osana Suomen Kylät ry:n valtakunnallista kylätoimintaverkostoa ja Maaseutupolitiikan Neuvoston laajaa yhteistyöverkostoa.

Tavoitteina: Vähintään 15 yhteistyökumppanuutta Kanta-Hämeessä.
Yhdistys vahvistaa kyliä tai tuo niitä näkyväksi ylimaakunnallisesti /valtakunnallisesti vähintään 3 asiassa.
Hämäläisiä kansanedustajia ja maakuntatason vaikuttajia osallistuu tapahtumiimme.

5) HANKETOIMINTA

AMAZING VILLAGES – UPEAT KYLÄT HÄMEESSÄ (1.1.2026–31.12.2028)

Amazing Villages – Upeat kylät Hämeessä on Hämeen Kylät ry:n Älykkäs kylä -yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on vahvistaa kylien, kuntien ja paikallisyhteisöjen elinvoimaa. Hanke kokoaa yhteen kylät, kunnat, yhdistykset, yritykset ja muut yhteistyökumppanit rakentamaan uusia tapoja hyödyntää kylien vahvuuksia asumisen, elinvoiman, näkyvyyden ja palveluiden kehittämisessä.

Hankkeen lähtökohtana on ajatus, että vahva kyläelämä synnyttää kuntien ja kylien pitovoimaa, vetovoimaa ja paluuvoimaa. Uudistava eli regeneratiivinen ajattelu auttaa vahvistamaan niitä asioita, jotka tekevät kylästä hyvän paikan elää ja toimia.

Koska kylien lähtötilanteet, tavoitteet ja kehittämistarpeet vaihtelevat suuresti, hanke toteutetaan kehittämispolkujen kautta. Kylätoiminnan kehittäminen tapahtuu Elämää kylässä- polulla kyläkyselyillä, työpajoilla ja vertaisoppimisen tapaamisilla. Kylätoimintaa jalostetaan edelleen palveluiksi ja kyläelämyksiksi vertaisoppimisen, kokeilujen ja yhteiskehittämisen avulla. Hankkeessa toteutetaan kokeiluita ja kampanjoita asumisen, kylävierailujen ja matkailun aiheista.

Kuntien ja kylien vahvuudet, kylätoiminta ja kyläelämykset yhdistyvät teemakyläprofiileiksi asumisen, matkailun ja elinvoimatyön tueksi. Teemakyläprofiillit (3–4) toimivat yhteiskehittämisen alustana sekä yhteisenä viestintä- ja näkyvyyskanavana kylille. Kylien digitaalista näkyvyyttä varmistetaan Visit Häme, kuntien ja muiden kanavien avulla.

Hankkeen rahoitus on EU:n maaseutuohjelmasta ja se on Älykäs Kylä -yhteistyöhanke.
www.hameenkylat.fi/amazing-villages/

Hankkeen määrälliset tavoitteet vuosille 2026–2028.

Työpaketti 1 Teemakylät
Teemakyläprofiilit 3–4 kpl
Teemakylissä mukana olevia kyliä /taajamakyliä 10–20 kpl
Teemakylätoimintamalli 1 kpl
Työpajoja / sparrauksia 20, osallistujia 300 (tämä kuuluu kaikkiin)
Tiekartat asumisen ja matkailun kehittämiseksi 8

Työpaketti 2 Asuminen, matkailu
Palvelukuvauksia Visit Häme sivustolle 100 kpl
Asumisen ja matkailun Teemakylä- kampanoita, kokeiluja, teemapäiviä ja viikkoja
-kampanjat 3 kpl
-kokeilut 4 kpl
-teemapäivät ja viikot 8 kpl
-vapaaehtoisten, talkoolaisten määrä 100

Työpaketti 3 Yhteisö, osaaminen, osallistuminen
Uudet palvelut: 10
Uudet toimijat matkailu- ja asumispalvelujen tuottamisessa 5
Uudet palveluntuotantomallit: 3

MUU HANKETOIMINTA

Yhdistys valmistelee tai lähtee osatoteuttajaksi tarvittaessa kylien tarpeiden pohjalta nouseviin kehittämishankkeisiin paikallisyhteisöjen elinvoiman, maalla asumisen ja palvelujen vahvistamiseksi. Yhdistys osallistuu myös yhteistyökumppaneiden hankesuunnitteluun ja -toteutukseen tarpeen ja hallituksen harkinnan mukaan.
Ollaan avoimia myös kansainväliselle toiminnalle. Lähdetään tarvittaessa yhteistyökumppaniksi kyliä palveleviin kansainvälisiin hankkeisiin, jotta opitaan kansainvälisistä kokemuksista.

Tavoitteina: Hankkeita on käynnissä 1–2 kylien hyväksi ja kunnat toimivat tarvittaessa niissä yhteistyökumppaneina. Hankkeiden tavoitteet toteutuvat ja asiakkaat ovat tyytyväisiä.

6) VIESTINTÄ

hameenkylat.fi-sivusto toimii maakunnallisen kyläverkoston tietopankkina ja tarjoaa hyödyllistä tietoa niin kylien toimijoille kuin yhteistyökumppaneille. Sivut ovat wordpress-pohjaiset Digiteekki Oy:n palvelimella. Hämeen Kylät Facebook- ja Instagram-sivuja käytetään tiedottamis- ja verkostoitumisfoorumina kylien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Myös Youtube-kanava käytössä.

Hämeen Kylät uutiskirjeellä viestitään sähköisesti ajankohtaisista asioista noin kerran kuussa. Tiedottaminen hoidetaan yhdistyksen hankkeiden kanssa yhteistyössä. Viestintää toteutetaan yhteistyössä myös Leader-ryhmien kanssa. Alueen tiedotusvälineiden ja kuntien kanssa tehdään yhteistyötä. Yhdistys jatkaa uudistumistaan viestinnässä ja ottaa käyttöön mahdollisuuksien mukaan uusia työkaluja.

Vuoden aikana osallistutaan tarvittaessa kylätoimintaan liittyville messuille ja tapahtumiin.

Tavoitteina: Myönteinen mediajulkisuus vähintään 40 juttua /medianostoa. Nettisivujen kävijämäärä ja facebook-sivun seuraajien määrä nousee vähintään 10 %.

